

B. SIFAT-SIFAT LOGARITMA

1. ${}^a \log a = 1$
2. ${}^a \log b + {}^a \log c = {}^a \log (b \cdot c)$ $a > 0 ; a \neq 1$
3. ${}^a \log b - {}^a \log c = {}^a \log (b:c)$
4. ${}^a^n \log b = \frac{1}{n} {}^a \log b$

$$5. {}^a \log b^m = m \cdot {}^a \log b$$

$$6. {}^a \log b = \frac{m \log b}{m \log a} = \frac{1}{b \log a}$$

$$7. {}^a \log b \times {}^b \log c = {}^a \log c$$

$$8. a^{{}^a \log b} = b \longrightarrow a^{{}^a^n \log b^m} = b^{\frac{m}{n}}$$

$$9. {}^a \log 1 = 0$$

$$10. {}^m \log a = {}^n \log b \iff a = b$$

LATIHAN 2

1. Ubahlah ke bentuk logaritma penjumlahan atau pengurangan maupun gabungan keduanya dalam logaritma.

$$a. {}^2 \log (5x) =$$

$$b. {}^7 \log \left(\frac{6}{x} \right) =$$

$$c. {}^a \log \left(\frac{b \cdot c \cdot d}{n} \right) =$$

$$d. {}^a \log \left(\frac{b^2 \cdot c \cdot d}{n^3} \right) =$$

2. Jika $\log 2 = 0,3010$ dan $\log 3 = 0,4771$, hitunglah:

$$a. \log 50 =$$

$$b. \log 1,5 =$$

$$c. \log 6 =$$

$$d. \log 12 =$$

$$e. \log 90 =$$

3. Hitunglah nilai dari:

$$a. \frac{{}^2 \log 3 \cdot {}^3 \log 6 \cdot {}^5 \log 8}{{}^5 \log 3 + {}^5 \log 2}$$

Jawab:

$$b. \frac{{}^5 \log 8 + {}^5 \log 0,005}{\sqrt{2} \log 0,125}$$

Jawab:

$$c. ({}^2 \log 9 + {}^4 \log \frac{1}{9})({}^3 \log 2 + {}^9 \log 0,5)$$

Jawab:

$$d. ({}^2 \log 27 + {}^4 \log 9)({}^3 \log 8 - {}^9 \log 16)$$

Jawab:

4. Hitunglah:

a. ${}^2\log 0,5 \cdot {}^{0,5}\log 1,5 =$

b. ${}^8\log 12 \cdot {}^4\log 6 \cdot {}^2\log 3 =$

c. $\frac{1}{2}\log 3 \cdot \frac{1}{4}\log \frac{3}{2} \cdot {}^2\log 0,3 =$

d. ${}^4\log 9 \cdot {}^9\log 25 \cdot 1,5 =$

5. Gunakan kesamaan $a^{\log n} = n$, untuk menghitung bentuk logaritma di bawah ini.

a. $(3^{-\frac{1}{2}})^{3\log 9} =$

b. $2^{2 - {}^2\log 5} =$

c. $(2^2)^{{}^2\log 5} =$

d. $(5,8)^{5,8\log 10 + 1} =$

e. $8^{{}^2\log \sqrt[3]{121} + \frac{1}{3}} =$

f. $10^{\log m + \log n} =$

6. Diberikan $\log 2 = a$ dan $\log 3 = b$, tentukan masing-masing bentuk logaritma berikut dalam a dan b .

a. $\log 6 =$

b. $\log 600 =$

c. $\log 5 =$

d. $\log \frac{1}{15} =$

e. $\log 0,75 =$

f. $\log \sqrt{30} =$

g. ${}^2\log 12 =$

h. ${}^{\frac{1}{3}}\log (0,05)^{\frac{1}{2}} =$

i. ${}^6\log 1,25 =$

7. Buktikan:

a. $\frac{^a\log n}{^a\log n} = 1 + ^a\log b$

b. $^{ab}\log x = \frac{^a\log x \cdot ^b\log x}{^a\log x + ^b\log x}$

c. $\frac{^1}{^p}\log \frac{1}{q} + ^q\log p + ^s\log r = \frac{^p\log r}{^p\log s}$

8. Diberikan $^2\log 3 = a$, $^3\log 7 = b$, dan $^3\log 11 = c$. Tentukan masing-masing bentuk di bawah ini dalam a , b , dan c .

a. $^{42}\log 56 =$

b. $^{66}\log 44 =$

c. $^{14}\log 56 =$

d. $^8\log 49 =$

LATIHAN KOMPETENSI SISWA – LOGARITMA

1. Pernyataan di bawah ini yang tidak benar adalah . . . . A. ${}^3\log 81 = 4$ C. ${}^5\log 25 = 5$ B. ${}^2\log 32 = 5$ D. ${}^4\log 64 = 3$ 2. Bentuk yang ekuivalen dengan ${}^c\log b = a$ adalah . . . . A. $a^b = c$ C. $c^a = b$ B. $a^c = b$ D. $b^a = c$ 3. Nilai $\frac{1}{2}\log \frac{1}{8} = \dots$ A. 3 C. $-\frac{1}{3}$ B. $-\frac{1}{3}$ D. -3 4. ${}^{16}\log 4 = \dots$ A. $\frac{1}{2}$ C. 2 B. 1 D. 4 5. ${}^2\log (\log 100) = \dots$ A. 2 C. 0 B. 1 D. -1 6. ${}^3\log \frac{1}{243} = \dots$ A. 81 C. -5 B. 9 D. -81 7. $\frac{1}{2}\log 64 = \dots$ A. 32 C. 6 B. -32 D. -6 8. Nilai dari ${}^{0,2}\log 25 + {}^{0,5}\log \frac{1}{16} = \dots$ A. 2 C. 0 B. 1 D. -6 9. Jika ${}^3\log (5x + 1) = 4$ maka nilai $x = \dots$ A. 2 C. 12 B. 6 D. 16 10. Jika ${}^2\log (3x + 5) = 5$ maka ${}^x\log 3 = \dots$ A. 1 C. -1 B. $\frac{1}{2}$ D. -2	11. Jika $\log P = -2$ dan $\log Q = 3$ maka nilai $P \cdot Q = \dots$ A. -6 C. 6 B. 1 D. 10 12. Nilai x yang memenuhi ${}^3\log (x^2 - x - 11) = 2$ adalah . . . . A. 3 C. -4 B. 2 D. -5 13. $\frac{1}{2}\log ({}^3\log 81) = \dots$ A. -2 C. 4 B. 1 D. 8 14. Jika ${}^{y+1}\log 125 = 3$ maka nilai $y = \dots$ A. 2 C. 4 B. 3 D. 5 15. Nilai x yang memenuhi persamaan ${}^4\log ({}^3\log (2x - 7)) = 0$ adalah . . . . A. 1 C. 4 B. $3\frac{1}{2}$ D. 5 16. Jika $p = \log 10 + \log 1.000 + \log 100.000$ maka nilai ${}^{\frac{1}{3}}\log p = \dots$ A. -3 C. 1 B. -2 D. 3 17. Jika $a = 0,33333 \dots$ dan $b = 0,11111 \dots$, maka ${}^a\log b = \dots$ A. $\frac{1}{3}$ C. 2 B. 1 D. 3 18. Jika ${}^{(x+7)}\log 64 = 3$ maka nilai ${}^2\log (x + 4)$ adalah . . . . A. 0 C. 2 B. 1 D. 3 19. ${}^a\log (p \times q) = \dots$ A. ${}^a\log p + {}^a\log q$ B. ${}^a\log p - {}^a\log q$ C. ${}^a\log p \times {}^a\log q$ D. ${}^p\log a + {}^q\log a$ 20. Jika $\log 2 = 0,301$ dan $\log 3 = 0,477$ maka $\log 6 = \dots$ A. 0,144 C. 0,778 B. 0,602 D. 0,787

21. Jika $\log 2 = 0,301$ maka $\log 8 = \dots$
 A. 0,954   C. 0,845
 B. 0,903   D. 0,778
22. Pernyataan berikut yang *tidak sesuai* dengan sifat logaritma adalah . . .
 A. ${}^a\log \left[\frac{b}{c} \right] = {}^a\log b - {}^a\log c$
 B. ${}^a\log \left(\frac{1}{b} \right) = - {}^a\log b$
 C. ${}^a\log (b)^2 = {}^a\log b + {}^a\log b$
 D. ${}^a\log (b + c) = {}^a\log b + {}^a\log c$
23. Jika $\log 2 = 0,301$ maka $\log 50 = \dots$
 A. 1,500
 B. 1,603
 C. 1,689
 D. 1,699
24. Jika $\log 3 = 0,477$ maka $\log 3\frac{1}{3} = \dots$
 A. 0,514   C. 0,854
 B. 0,523   D. 1,591
25. Jika $\log 8 = p$ maka $\log 4 = \dots$
 A. $\frac{1}{3}p$ C. $\frac{2}{3}p$
 B. $\frac{1}{2}p$ D. $\frac{3}{4}p$
26. Nilai dari $\log 12,5 + \log 16 - \log 2 = \dots$
 A. 2   C. 4
 B. 3   D. 5
27. Jika $\log \frac{1}{5} = p$ maka $\log 20 = \dots$
 A. $2 + p$ C. $p - 2$
 B. $2 - p$ D. $2p$
28. Jika ${}^2\log 3 = A$ maka ${}^2\log 18 = \dots$
 A. $2 + A$ C. $1 + 3A$
 B. $1 + 2A$ D. $2(1 + A)$
29. Jika $\log 2 = a$ dan $\log 3 = b$ maka $\log 2,25$ adalah . . .
 A. $2(b - a)$ C. $b - 2a$
 B. $2b - a$ D. $b - a$
30. Jika ${}^5\log 2 = 0,431$ dan ${}^5x = 200$ maka nilai x adalah . . .
 A. 2,239   C. 3,293
 B. 2,923   D. 3,392
31. Jika $\log 64 = a$ dan $\log p = \frac{2a}{3}$ maka nilai p adalah . . .
 A. 18   C. 12
 B. 16   D. 8

32. Nilai ${}^{2\sqrt{3}}\log \sqrt{8} + {}^{2\sqrt{3}}\log 3\sqrt{2} = \dots$
 A. $\frac{1}{2}$ C. 2
 B. $\frac{2}{3}$ D. 3
33. Jika $\log 2 = a$ dan $\log 3 = b$ maka ${}^2\log 1,5$ adalah . . .
 A. $\frac{b}{1-a}$ C. $\frac{b-1}{a}$
 B. $\frac{b}{a}$ D. $\frac{b}{a} - 1$
34. Jika $\log y = 1,523$ maka $\log \left(\frac{10}{y} \right) = \dots$
 A. 0,477 - 1   C. 0,603 - 1
 B. 0,523 - 1   D. 0,699
35. Jika $P = \log 125 - 6 \log 7$ dan $Q = \log 2 + 2 \log 7$ maka nilai $P + 3Q = \dots$
 A. 2   C. 4
 B. 3   D. 5
36. $\frac{{}^6\log 12}{{}^6\log 4} - [{}^6\log 3]^2 = \dots$
 A. 4   C. 2
 B. 3   D. 1
37. Jika $\log p = 0,444 \dots$ maka $\log \sqrt{p^3}$ adalah . . .
 A. $\frac{1}{2}$ C. $\frac{3}{2}$
 B. $\frac{2}{3}$ D. 2
38. Jika ${}^2\log 9 = \frac{10}{n}$ maka nilai ${}^3\log 4 = \dots$
 A. $\frac{2}{5n}$ C. $\frac{5}{2}n$
 B. $\frac{2n}{5}$ D. $-\frac{5}{2}n$
39. Hasil dari ${}^8\log 16 = \dots$
 A. $\frac{1}{2}$ C. $\frac{4}{3}$
 B. $\frac{3}{4}$ D. 2
40. Jika ${}^4\log 3 = p$ maka nilai ${}^2\log 9 = \dots$
 A. $\frac{1}{2}p$ C. $2p$
 B. p D. $4p$
41. Jika ${}^3\log 5 = q$ maka ${}^9\log \frac{1}{5} = \dots$
 A. $-2q$ C. $\frac{1}{2}q$
 B. $-\frac{1}{2}q$ D. $\frac{2}{q}$

42. Jika ${}^9\log 4 = m$ maka ${}^2\log 6 = \dots$

- A. $\frac{1}{m}$ C. $\frac{m+1}{m}$
B. $1+m$ D. $\frac{m}{1+m}$

43. Nilai dari ${}^3\log 5 \times {}^5\log 9 = \dots$

- A. $\frac{1}{2}$ C. 2
B. 1   D. 3

44. Nilai dari ${}^6\log 125 \times {}^5\log 6 = \dots$

- A. 3   C. 1
B. 2   D. $\frac{1}{3}$

45. Nilai dari ${}^3\log 25 \times {}^5\log 81 = \dots$

- A. 2   C. 6
B. 4   D. 8

46. Jika ${}^2\log 3 = 2m$ maka nilai dari ${}^{27}\log 16$ adalah

- A. $\frac{2m}{3}$ C. $\frac{3m}{2}$
B. $\frac{2}{3m}$ D. $\frac{3}{2m}$

47. Jika $\log \sqrt{\frac{a}{b}} = 1$ maka $\log \frac{b}{a} = \dots$

- A. 2   C. $-\frac{1}{2}$
B. $\frac{1}{2}$ D. -2

48. $8^{{}^2\log 5} = \dots$

- A. 15   C. 125
B. 30   D. 243

49. Jika $2 \log (3x - 4) = 5$ maka nilai x adalah

- A. 12   C. 9
B. 11   D. 5

50. Jika ${}^5\log (7x + 4) - {}^3\log 5 = 4$ maka nilai x adalah . . .

- A. 8   C. 11
B. 10   D. 12

51. Jika ${}^2\log (x + 6) = \frac{1}{2} \log \left(\frac{1}{22-x} \right)$ maka

- nilai ${}^2\log \frac{1}{x}$ adalah . . .
A. 3   C. -1
B. 2   D. -3

52. Jika ${}^3\log \sqrt{7y-3} = 2$ maka nilai y adalah

- A. 1   C. 11
B. 9   D. 12